

Nordidactica – Journal of Humanities and Social Science Education
Forskarskolan CSD-FL (Centrum för de samhällsvetenskapliga ämnenas didaktik-
Forskarskolan för lärare), Karlstads universitet
Hans Lödén
Nordidactica 2011:2
ISSN 2000-9879
The online version of this paper can be found at: www.kau.se/nordidactica

Nordidactica
- Journal of Humanities and Social
Science Education

2011:2

Forskarskolan CSD-FL (Centrum för de samhällsvetenskapliga ämnenas didaktik- Forskarskolan för lärare), Karlstads universitet

Hans Lödén, Karlstads universitet¹

CSD-FL är en ämnesdidaktisk forskarskola med 20 platser för lärare i historia, samhällskunskap, religionskunskap och geografi. Forskarskolan har ett tvåfaldigt syfte. Det ena kan beskrivas som mer vetenskapligt, det andra som mer samhällligt. Det vetenskapliga syftet är att bidra till utvecklingen av lärares ämnesdidaktiska kompetens. Förutom att få en ämnesdidaktisk fortbildning ska de yrkesverksamma lärarna genom sin forskning bidra till att utveckla kunskapsbasen för lärares arbete inom respektive ämne. Det samhällliga målet handlar om att de utbildade licentianderna ska fungera som kunskapsbryggare mellan skola och akademi.

Inom forskarskolan fördjupar de forskarstuderande sina ämneskunskaper samt får skolning i svensk och internationell ämnesdidaktisk forskning. Samtliga licentiatusuppsatser har en ämnesdidaktisk inriktning. Forskarskolan är öppen för lärare från alla skolstadier. En särskild profil är emellertid att doktorander med erfarenhet av och intresse att beforska mellanstadieårens undervisning i de aktuella ämnena, forskning som hittills saknats i Sverige, deltar. Forskarskolan organiseras med syfte att bidra till att bilden av undervisningen under dessa delar av grundskolan blir skarpare, något som är en förutsättning för en kvalificerad diskussion om progression i kunskapsinnehåll från mellanstadieår till grundskolans senare år, liksom om konsekvenser av olika former av integrering mellan ämnena ("SO").

Forskarskolan tar sin utgångspunkt i antagandet att lärarnas kompetens, inte minst i ämnesdidaktiskt avseende, är av central betydelse för undervisningens organiserande och för framgångsrikt lärande.² Hittillsvarande forskning visar på en svagt utvecklad ämnesdidaktisk begreppsapparat hos de flesta lärare. Förutsättningarna för att urskilja, analysera och kommunicera ämnesspecifika inslag i undervisningen ökar med en mer differentierad och reflekterad terminologi. En målsättning med den ämnesdidaktiska lärarforskningen inom CSD-miljön är att utveckla termer och begrepp, användbara i lärares planering, genomförande och reflektion kring ämnesspecifika aspekter av undervisning och elevers lärande, liksom i undervisning i lärarutbildning och fortbildning.

Inom det övergripande syftet fokuserar forskarskolan på två inriktningar: *klassrum och bedömning*. Dessa båda teman är delvis överlappande. Vi väljer dock att särskilt lyfta fram bedömning ur ämnesperspektiv som en särskild inriktning inom forskarskolan, inte minst mot bakgrund av den växande betoningen på prov och

---

¹ Hans Lödén är docent i Statsvetenskap och studierektor för forskarskolan CSD-FL

² Forskning som stöder denna position redovisas bl.a. i Skolverkets forskningsöversikt *Vad påverkar resultaten i svensk grundskola* (2010).

betygsättning i so-ämnena i grundskolans mellanstadieår. 'Klassrum' skall uppfattas i vid betydelse, som undervisningsrummet där lärare och elever samspelar, och även inkludera lärarnas förberedelser inför den konkreta undervisningssituationen.

CSD-FL bidrar till utvecklingen av den praxisnära forskningen inom alla fyra ämnesområdena och inom båda inriktningarna. Forskarskolan utbildar ett antal nya forskare inom området, som stärker samverkan mellan skola och akademi och bidrar till fortsatt ämnesdidaktisk forskning samt ämnesdidaktiskt utvecklingsarbete i skolorna.

Bland planerade lic-projekt kan nämnas *Formativ bedömning i samhällskunskap på gymnasiet*, *Hur lärare hanterar färdighetskunskaper i historia i planering och i undervisning*, *Bedömning och betygsättning i geografi på mellanstadiet* samt *Hur religionsämnet genom reflektion och analys av människors värdering bidrar till respekt och förståelse*.

I CSD-FL:s handledar- och expertgrupp ingår nationellt ledande forskare inom bedömnings- och klassrumsforskning. I forskarskolans *International Advisory Board* ingår dessutom professor Sirpa Tani, Helsingfors universitet, professor May-Brith Ohman-Nielsen, Universitetet i Agder, docent Torben Spanget Christensen, Syddansk Universitet och professor Sidsel Lied, Högskolan i Hedmark.